

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

למתן פטור מאישור הסדר כובל

**להסדר שבין בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק
דיסקונט לישראל בע"מ, בנק המזרחי המאוחד בע"מ והבנק הבינלאומי
הראשון לישראל בע"מ**

בעניין שירותי בנקאות אוטומטיים בע"מ

א. פתח דבר

ביום 18 ביוני 2002 נתתי פטור בתנאים להסדר שצדדים לו בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק המזרחי המאוחד בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "**הבנקים**"), ועניינו בעלות משותפת בשירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "**שבא**"). ביום 17.9.2002 הענקתי לצדדים פטור נוסף בעניין גובה העמלה הבינבנקאית שיעבירו ביניהם בקשר למכשירי בנק אוטומטיים.

הפטור ניתן לתקופה של שנתיים, ועתה הוא צפוי לפקוע. בהתאם, הגישו הצדדים בקשת פטור נוספת בעניין זה.

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ולאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ואת השפעתם עד כה על הנעשה בשוק, שוכנעתי כי נכון לתיתו שוב, בתנאים זהים.

וזה עיקר הדברים:

ב. נימוקי הפטור

שבא מפעילה רשת של מכשירי בנק אוטומטיים, וכן מעניקה שירותי מיתוג המאפשרים קישוריות בין רשתות המכשירים האוטומטיים של חמשת הבנקים הגדולים. בישראל פועלים כ-1250 מכשירים כאלה, המצויים בבעלות שבא והבנקים השונים. השירותים שמעניקה שבא מאפשרים ללקוחות של בנקים קטנים למשוך כסף ולבצע פעולות בכל הכספומטים המוצבים במדינה, ללא תלות בשאלה - באיזה בנק מתנהל חשבונם, ובכך חשיבותה העצומה של המערכת.

בנוסף מפעילה שבא מערכת של איסוף עסקאות מבתי עסק לחברות האשראי השונות. מערכת זו מאפשרת לסולקים ולמנפיקים לקבל מידע על פרטי עסקאות המתבצעות בבתי העסק השונים, והיא מחוברת למעלה מ-56,000 בתי עסק.

חמשת הבנקים הגדולים, הצדדים לפטור זה, הפעילו במשותף, משך שנים, את שבא, וזאת מבלי שקיבלו לשם כך פטור מאת הממונה, או אישור מבית הדין להגבלים עסקיים, כפי שנדרש על פי

חוק. לפני למעלה משנתיים פניתי אל הבנקים, ודרשתי כי יביאו את ההסדר האמור לבחינתי. בהמשך לכך פנו הבנקים בבקשה למתן פטור (פטור 4804).

לאחר שבחנה רשות ההגבלים העסקיים את פעילותה של שבא במסגרת אותה בקשת פטור, ראיתי לנכון להעניק פטור לפעילותם של הבנקים במסגרת שבא, בכפוף לקיומם של מספר תנאים, שהעיקריים שבהם - הבטחת גישה שוויונית (open access) של מתחרים, למערכות המופעלות על ידי שבא.

לאחר הגשת בקשת הפטור הנוכחית בחנה רשות ההגבלים העסקיים את השפעת ההסדר הכובל, ובפרט - אם חלו שינויים משמעותיים בשוק, אשר עשויים לחייב את שינוי עמדתי או את שינוי תנאי הפטור. מן הבחינה עלה כי תמונת הדברים נותרה דומה: לא חל שינוי של ממש במספר מכשירי הבנק האוטומטיים, ולא חל שינוי בפעילותה של שבא או בפעילותם של הבנקים בהקשר זה. יתר על כן, כניסה של מפעיל עצמאי של מכשירי בנק אוטומטיים נראית עתה קרובה מתמיד - ולפיכך, נחיצותם של התנאים שהטלתי גוברת.

לפיכך, מן הטעמים העקרוניים שפורטו בהחלטתי מיום 18.6.2002, ובהעדר שינוי מהותי בנסיבות הרלבנטיות, החלטתי ליתן בשנית פטור, בתנאים זהים, לתקופה של שלוש שנים נוספות (למען הסדר הטוב יצוין כי הארכה זו תקפה גם בקשר להחלטתי בעניין העמלה הבינבנקאית).

ג. סוף דבר

לאור האמור לעיל, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש, בכפוף לתנאים שפורטו בהחלטת הפטור מיום 18.6.2002 (תיק פטור 4804).

תוקפו של פטור זה שלוש (3) שנים מיום מתן החלטתי זו.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרום

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ח סיוון תשס"ד

17 ביוני 2004